

KJAK

Suðuroyingar, nú er umráðandi at standa saman

Bjarni Hammer
varaborgarstjóri á Tvøroyri

Støðan, nú føðideildin skal lata aftur, er langt álvarsligari enn tað tóktist at byrja við, tí at allar próvførslur fyri at steingja føðideildina, kunnu eisini nýtast at steingja kirurgisku deildina.

Tí eiga vit ikki at fara í dialog um íbúðir til barnakonur og avarðandi í Havn, men í staðin at royna at útvega tær vantandi 6 milliónirnar til Suðuroyar Sjúkrahús. Fyrst tá verður Suðuroyar Sjúkrahús tryggjað. Her mugu allar góðar kreftir í oynni standa saman.

Grundgevingarnir fyri at lata føðideildina aftur eru, at tryggin ikki er nøktandi, samnborið við føðideildina á Landsjúkrahúsinum. Um tryggin ikki er í lagi á føðideildini, er tryggin so í lagi á kirurgisku deildini? Báðar deildirnar eru, hóast alt, tengdar at hvørji aðrari. Góðtaka vit at lata føðideildin letur aftur, so eru útlit fyri at kirurgiska deildin

verður tann næsta, ið má snara lykilin um.

Vit mugu sjálvandi ikki seta nakað barn ella barnakonu í vanda við at føða í Suðuroynni. Tí átti mest náttúrliga loysnin verið at skipa soleiðis fyri, at Suðuroyar sjúkrahús bleiv uppraðfest soleiðis, at tað kundi lúka dagsins krøv, ístaðin fyri sum nú, at sjúkrahúsið miðvíst verður niðurlagað – avgerðin um at steingja føðideildina er einans tað seinasta avrikið í hesi gongd.

Vit mugu als ikki góðtaka hesa avgerð, tí hetta er eitt beinleiðis stig, til at lata meginpartin av Suðuroyar Sjúkrahúsi aftur. Byrja vit at kjakast um, hvar barnakonur og teirra familjur skulu búgva, meðan biðað verður eftir føðingini, so verður tað tulkað, sum um suðuroyingar glaðbeintir góðtaka, at føðideildin letur aftur.

Vit eiga heldur at nýta alla lokala orku uppá, at fáa sannført landsins leiðslu um at játta tann neyðuga peningin, sum skal til, fyri at eisini suðuroyingar kunnu kenna seg tryggja at seta børn í heimin, uttan at skulla flyta frá heimi og familju í vikuvís.

Tað eigur at bera til at finna hendan peningin, tá ið tað letur seg gera at finna pening til at hýsa barnakonum við familju, í Havn í langa tíð. Hvat kostar tað, í mun til at útvega sjúkrahúsinum neyðuga peningin?

Skal ein barnakona til Havnar at eiga og skal hon kenna seg tryggja, so fer hon ikki dagin fyri hon er sett til at eiga, tí ein náttúrligur barnsburður fylgir ikki nakrari tíðarætlan. Barnakonan, ið kanska eigur børn frammanundan, vil sjálvandi ikki vera hini børnini fyri uttan og má ti hava tey við sær. Maðurin vil sjálvandi eisini vera til staðar og vónandi hevur hann ein arbeiðsgevara, ið vil geva honum frí, so leingi tað skal verða. Er hann sjálvstøðugur, so er kanska eingin at taka um endan – hvør skal gjalda honum endurgjald fyri mista inntøku? Kanska sær landsstýrismaðurin í heilsumálum fyri sær, at allar barnakonur úr Suðuroynni skulu leggjast undir skurð, soleiðis at alt kann planleggjast fyri at spara pening til uppihald av hesum kvinnum og teirra familjum. Tað tykist sum um at tær

verða viðgjørðar sum sjúklingar og ikki menniskju, ið hava valt at seta eitt barn í heimin og harvið geva landi okkara tað dýrabarasta, vit kunnu fáa.

Eg havi eisini hug til at spyrja landstýrismannin í heilsumálum, Karsten Hansen, um hví hann ikki stongdi føðideildina fyri uml. 2 árum síðan, tá serfrøðin viðmælti honum tað? Hví hevur landstýrismaðurin latið suðuroyingar eiga børn undir umstøðum, ið hann nú metir vera so vandamiklar fyri børnini og barnakonurnar, at hon má lata aftur? Um hann vitandi hevur latið staðið til, so er ikki óhugsandi at hann kann fáa eina átalu fyri sín passiva leiklut.

Verður t.d. narkosulækni tøkur á SSH alt samdøgrið, er hetta við til at tryggja føðideildina, umframt at styrkja kirurgisku deildina. Vit hava í seinastuni verið vitni til, at landsins leiðsla ongar trupulleikar hevur at játta t.d. hundrattals milliónir til tunnlar, har koyrandi er frammanundan.

Vendið ístaðin tunnlnarnar suðureftir, so verður trupuleikin loystir.

Tað sum landssins leiðsla má skilja er, at Suðuroyggin ikki kann samanberast við restina av Føroyum. Suðuroyggin er ein útjaðari, við áleið 10% av fólkinum í Føroyum.

Tað kemur oftani fyri, at tað hvørki er flúgvandi ella siglandi av oynni, tí mugu vit hava eitt trygt heilsuverk, tá bráðfeingis stóður uppstanda. Hava vit ikki tað, so er tryggin horvin hjá suðuroyingum – ikki minst barnakonum, ið “eiga í ótíð”.

Suðuroyggin kann fyrst samanberast við restina av landinum, tann dagin vit fáa fast samband við meginókið. Tað er tó heldur ikki raðfest ovarlaga í tunnilsætlanini hjá sitandi samgongu, eins og Hvalbiartunnilin er útsettur ferð aftaná ferð, hóast hanne r tann tunnilin, ið við annars vanligu cost-benefit hugsjónini hjá Landsverki, hevði verið tann, ið fyrst skuldi verið gjørdur! Teir velja heldur at nýta 1 milliard til eina tunnilsverkætlan, har koyrandi er frammanundan og síðan aðrar hundrattals milliónir til tunnil til eina oyggj, har siglandi er 8-9 ferðir til Havnar gerandisdagar fyri 1500 fólk. Lat tað vera sagt, at sandoyingum er væl unt ein tunnil, hetta verður einans nevnt, fyri at seta tingini í perspektiv. Vit suðuroyingar vilja eisini gjarna uppliva, at vit verða settir á skrá og raðfestir frammalaga!

Árinini av at lata føðideildina aftur, kunnu verða sera álvarslig fyri okkum. Hugurin hjá ungum familjum at flyta til Suðuroynna

vil náttúrliga minka. Vit ynskja øll, at okkara børn kunnu vaksa upp á einum staði, har bráðfeingis hjálpt altíð er til staðar.

Fólkið her býr, má og skal hava hendan tryggleika, annars verður grundarlagið skrykt undan barnafamiljum, ið hava sett búgv her. Hvør ynskir at seta búgv á einum staði, har lívið hjá børnum kann verða sett í vand?.

Eg sakni røddirnar á okkara landspolitikarum. Tað átti at verið hoyrd ramaskríggj frá teimum um eykajáttan um uppraðfesting, ístaðin fyri nidurlading! Vit hava, hóast alt, fleiri tinglimir úr oynni og fleiri við tøttum bondum til Suðuroynna.

Hetta snýr seg ikki einans um, at føðideildin letur aftur, men um, at hetta bert er ein lítill partur av eini størri ætlan um at niðurraðfesta Suðuroyar Sjúkrahús, ja, møguliga niðurleggja tað!

Vit eiga nú at standa saman sum ein og mótmæla hesa dáragerð ímóti suðuroyingum!

Eg skjóti upp, at borgarstjórnir í oynni kalla inn til borgarafund og eftirfylgjandi senda felags mótmælisskriv inn, til landsins myndugleikar!

Landsins myndugleikar, við fleiri suðuroyingum í harkaliðnum, eru farnir í hernað ímóti Suðuroynni. Gaman í, vit fáa nakrar milliónir til Saltsiloina og til nakrar smáttur í Vági, men tá tað veruliga kemur til skarpskeringar, so er ikki peningur til at tryggja at suðuroyingar kunnu kenna seg tryggja á heilsuøkinum. Vit skulu til Havnar, hóast tað er væl kent, at ikki altíð er komandi til havnar fyri veður. Peningur er heldur ikki til ein tunnil til Hvalbiar, hóast grót rapar úr tunnillsloftinum nærum dagliga og hóast Hvalba hevur eitt virkið vinnulív, ið skjótt vinnur landinum peningin inn aftur, ið tað hevur nýtt til tunnilsgerðina. Peningur er heldur ikki til at tryggja ferjuleguna á Krambatanga. Útflutningsvinnan á staðnum, má frammanundan berjast við kappingaravlagandi fyriritreytir, tí at nærum allur farmur skal um keikant í Havn og tað merkir eyka fraktútreiðslur við Strandferðsluni. Strandferðslan er alment partafelag og hevur fyri stuttum sett fraktprísirnir upp.

Soleiðis er gjøgnumgangandi mynstrið í tí, ið sitandi samgonga leggur fyri dagin – Suðuroyggin tykist sum ein kleppur um beinini á teimum við valdinum og einasti vegur fram fyri restina av landinum, er at niðurraðfesta oynna, fyri alsamt at gera tað enn truplari at búgva her.

Suðuroyingar standið saman.

TIL SØLU

SUZUKU WAGON R

AUTOMATIC FRÁ 2002

KOYRT 100.000 KM

NÝGGJ SUMMARDEKK

ÁHUGAÐ KUNNU RINGJA 596600.